

Loknete Dr. Balasaheb Vikhe Patil (Padmabhushan Awardee)

Pravara Rural Education Society's

Arts, Commerce, Science & Computer Science College, Ashvi Kd.

Environment Awareness Projects allotment list

SYBA (Semester III)

द्वितीय वर्ष कला या वर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते कि आपणास पर्यावरणीय जाणीवजागृती (Environmental Awareness- Code - 23999) हा विषय अनिवार्य आहे. या विषयासाठी अंतर्गत मूल्यमापणाकरीता प्रत्येक विद्यार्थ्यास प्रकल्प अहवाल सादर करणे गरजेचे आहे. पर्यावरणासंदर्भातील महत्वाच्या घटकांची ओळख होणे हा या मागील प्रमुख उद्देश आहे. त्या अनुषंगाने प्रत्येक विद्यार्थ्यास विषय वाटप खालीलप्रमाणे करून देण्यात आले आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्याने दिलेल्या विषयास अनुसरून हा अहवाल दिनांक 30 November 2022 या तारखेपर्यंत जमा करावेत. जे विद्यार्थी प्रकल्प सादर करणार नाहीत त्यांना अंतर्गत मूल्यमापणाचे गुण मिळणार नाहीत. या विषयाचे lectures होणार आहेत. त्या संदर्भात whatsapp ग्रुप वर सूचना देली जाईल . सर्वांनी या lectures साठी उपस्थित असणे गरजेचे आहे.

Sr. No.	Name of the Student.	प्रकल्पाचे नाव (Name of the Project)	मार्गदर्शक सूचना
1	SABALE SHITAL POPAT	महाराष्ट्रातील अभयारण्ये	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. सौदी यांचे महाराष्ट्राचा भूगोल हे पुस्तक संदर्भास घ्यावे
2	BAGUL DIGAMBAR BHAUSAHEB	महाराष्ट्रातील मृदेच्या प्रकारांचा अभ्यास	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. सौदी यांचे महाराष्ट्राचा भूगोल हे पुस्तक संदर्भास घ्यावे
3	GITE KAJAL KERU	मृदा प्रदूषण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
4	BARDE HARISH BAPUSAHEB	जलसिंचनाच्या नवीन पद्धती	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
5	BARDE MONIKA BAPUSAHEB	जागतिक तापमानवाढ	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
6	BIDWE CHAITANYA VILAS	ओझोन थराचा ऱ्हास	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
7	WAGH ARTI AMBADAS	रस्ते मार्ग व लोहमार्गाचा पर्यावरणावर	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून

		होणारा परिणाम व उपाय	वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
8	BHALERAO VIDHYA VIJAY	सह्याद्री घाटाचे महाराष्ट्रासाठी असलेले महत्व	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
9	JAYBHAYE SUDESH LAXMAN	देव नामस्मरण व त्याचा मानवी आरोग्यावर होणारा सकारात्मक परिणाम	आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
10	BHUSAL ASHWINI BHAUSAHEB	उत्तर भारतीय नद्या	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. भारताचा भूगोल या पुस्तकाची मदत घ्यावी
11	TAMBOLI RUKSAR ARIF	केंद्र सरकारने मागील ५ वर्षांत पर्यावरणा संदर्भात केलेल्या कामांचा आढावा	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
12	BHAVAR RUSHIKESH JALINDER	आश्वी खुर्द येथील प्रमुख पिके	आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांकडे जाऊन माहिती घ्यावी
13	KAPADI PRAMOD NANASAHEB	आपल्या परिसरातील संकरीत गायी संगोपन गोठे (२० व २० पेक्षा जास्त गाय असलेले गोठे निवडावेत) व त्याचे अर्थकारण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष गोठ्यावर जाऊन मुलाखती घेऊन माहिती गोळा करावी
14	TAMBOLI MUSKAN ARIF	वायू प्रदूषण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी . Internet चा वापर करावा
15	PAWAR SUNNY SANJAY	मानवी हक्क आणि पर्यावरण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी . Internet चा वापर करावा
16	MANIYAR SALMAN GULAB	भंडारदरा धरण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. शिंदे ए.बी यांचेकडून या संदर्भातील E-BOOK घेऊन जावे.
17	BHUSAL ADITYA PANDURANG	उस पिकाचे मृदेवरील परिणाम	आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांकडे जाऊन माहिती घ्यावी
18	DANGE MANISHA RAMNATH	भारतातील वने	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. . भारताचा भूगोल या पुस्तकाची मदत घ्यावी
19	PAWAR SHIVPRASAD RAMESH	अन्नसाखळीत सापांचे स्थान	
20	DATIR DHANASHRI BHAUSAHEB	माझ्या गावाची ऐतिहासिक माहिती	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. आपल्या गावातील जाणत्या लोकांची मदत घ्यावी
21	JADHAV NAMRATA YADAVRAO	माझ्या गावाची ऐतिहासिक माहिती	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी . आपल्या गावातील जाणत्या

			लोकांची मदत घ्यावी .
22	MORE PRASHANT RAMDAS	नदी जोड प्रकल्प	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
23	PANDIT SAGAR BHAUSHAEB	आपल्या भागातील डाळिंब पिकावरील रोग	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष शेतकर्यांकडे जाऊन माहिती घ्यावी
24	HAJARE DIPAK RAVJI	ओझर उजवा कालवा महत्व	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष भेटी घेऊन माहिती गोळा करावी
25	RUPNAR KRUSHNA SIDU	ओझर डावा कालवा महत्व	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष भेटी घेऊन माहिती गोळा करावी
26	LONDHE SUNNY SANJAY	महाराष्ट्राचे हवामान विभाग व त्यातील आश्वी चे स्थान	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
27	BONDRE NILESH SHIVAJI	आपल्या परिसरातील देशी गायी संगोपन गोठे व त्याचे अर्थकारण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष गोठ्यावर जाऊन मुलाखती घेऊन माहिती गोळा करावी
28	BONDRE SUMIT SHIVAJI	आपल्या परिसरातील देशी गायी संगोपन गोठे व त्याचे अर्थकारण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष गोठ्यावर जाऊन मुलाखती घेऊन माहिती गोळा करावी
29	DARADE PRADIP SHIVAJI	भारताचे प्रमुख प्राकृतिक विभाग	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी . भारताचा भूगोल या पुस्तकाची मदत घ्यावी
30	LAWARE UJJWALA NAVNATH	महाराष्ट्रातील प्रमुख खनिजे	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. सौदी यांचे महाराष्ट्राचा भूगोल हे पुस्तक सदर्भास घ्यावे
31	BURKUL SONALI NANA	जैवइंधने	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
32	PALAVE SHUBHAM NAMDEV	आपल्या भागातील प्रमुख पर्यटन स्थळे	आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
33	BHOSALE VISHAL GOVIND	आश्वी खुर्द – गुरुवार बाजार – शेतकरी विक्रेते प्रमाण	आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. प्रत्यक्ष ३(३ गुरुवार) वेळा बाजारात जाऊन शेतकर्यांची संख्या मोजावी.
34	UMBARKAR BHUSHAN GOVARDHAN	माझे गाव	आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
35	SHIRTAR CHAITANYA SANJAY	वायू प्रदूषण, ध्वनी वर्धकाचे (DJ) मानवी आरोग्यावर होणारे परिणाम	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी

36	RUPNAR DATTA SAKHAHARI	आश्वी खुर्द येथील रासायनिक खतांच्या विक्रीचे प्रमाण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी . प्रत्यक्ष कृषी सेवा केंद्रात जाऊन कोणते खत किती विकले जाते याची माहिती काढावी.
37	GANGURDE PRATIBHA RAJU	हरितगृह वायू व त्यांचे परिणाम	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
38	KHEMNAR DNYANESHWAR ABAJI	माझ्या गावाचा भूगोल	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
39	SHINDE SANKET JAYRAM	आपल्या परिसरातील संकरीत गायी मोठे गोठे व त्याचे अर्थकारण	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
40	BURKUL MADHURI DEVIDAS	भारतीय हवामान विभाग	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. भारताचा भूगोल या पुस्तकाची मदत घ्यावी
41	KANGANE KOMAL SANTOSH	महाराष्ट्रीतील प्रमुख धरणे	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी
42	PAWADE AKSHAY BABASAHEB	ओझर बंधान्याचा इतिहास	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी . जाणत्या लोकांच्या भेटी घेऊन माहिती गोळा करावी
43	DARADE VIRAJ SUNIL	परिसंस्था	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
44	NAGARE MANGESH RAMESH	जैवविविधता	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. Internet चा वापर करावा
45	SASANE ANIKET GANDAS	कोकणातील नद्या व त्यांची वैशिष्ट्ये	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. सौदी यांचे महाराष्ट्राचा भूगोल हे पुस्तक सदर्भास घ्यावे
46	ANDHALE PRITI SANJAY	महाराष्ट्रातील नद्या	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी. सौदी यांचे महाराष्ट्राचा भूगोल हे पुस्तक सदर्भास घ्यावे
47	MHASKE VISHANV DILIP	वाद्य व त्याचा मानवी आरोग्यावर होणारा सकारात्मक परिणाम	आपल्या कार्यक्षेत्राशी निगडित व्यक्तींची भेट घ्यावी
48	WADEKAR SUJATA POPAT	आण्विक इंधने व त्याचा पर्यावरणावरील परिणाम	ग्रंथालयातील पुस्तके संदर्भ म्हणून वापरावेत. आपल्या शिक्षकांची मदत घ्यावी

Ms. Shinde A.B
Coordinator

Principal
Pravara Rural Education Society's
Arts, Commerce, Science & Computer
Science College, Ashvi Kd.
Tal. Sangamner, Dist. Ahmednagar, Pin-413738

नावः सावळे शिवाजी पोस्ट

पगः Sy BA.

रोल नः -

कॉलेज नावः A.C.S. and Computer Science College
Ashvi K.d

विषयः महाराष्ट्रातील अभ्यास

शिक्षकः शिंदे सर

2022-2023

महाराष्ट्रातील * अभयारण्ये *

- १) कर्नाडा अभयारण्य
- २) चांदोली अभयारण्य
- ३) तानखा अभयारण्य
- ४) फणसाड अभयारण्य
- ५) मालवण समुद्री अभयारण्य
- ६) माहीम अभयारण्य
- ७) कोयना अभयारण्य
- ८) दानीपूर अभयारण्य
- ९) नांदूर मह्येश्वर अभयारण्य
- १०) तान्नन अभयारण्य
- ११) भीमाशंकर अभयारण्य
- १२) भागेश्वर अभयारण्य
- १३) रेहकुरी अभयारण्य

कर्नाळा पक्षी अभयारण्य

①

कर्नाळा पक्षी अभयारण्य

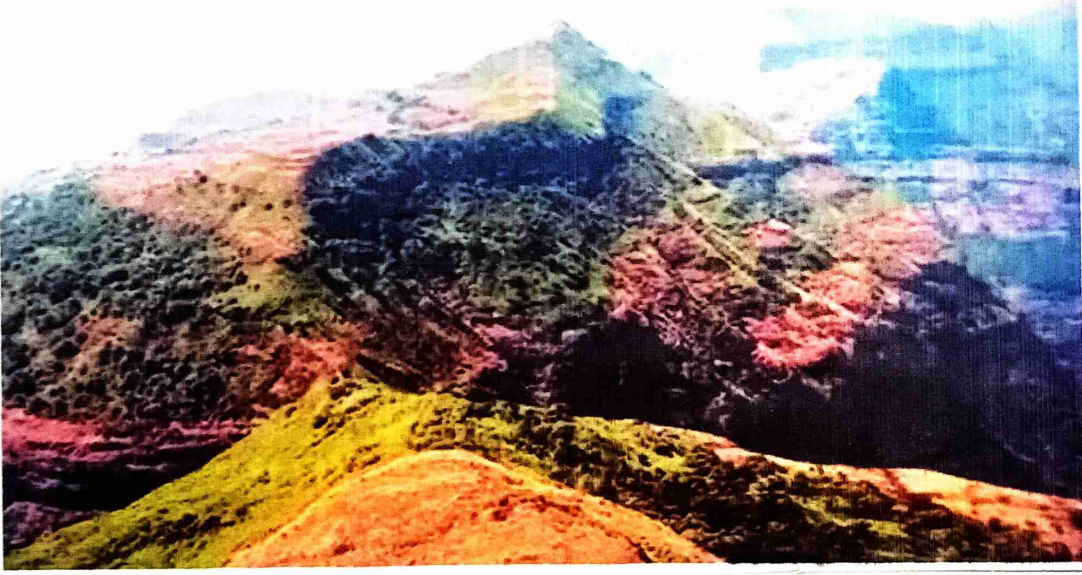
पक्षी निरीक्षणार्थींवाय या अभयारण्यातील मुख्य आकर्षण म्हणजे कर्नाळा किल्ला. रायगड जिल्ह्यातील कर्नाळा पक्षी अभयारण्य मुंबई गावा तहामार्गावर पनवेलपासून अवघ्या किलोमीटर आहे. कर्नाळा परिसर हा पक्षी वैविध्याने संपन्न आहे. तसेच महाराष्ट्र शासनाने त्यास राखीव वनक्षेत्र घोषित करून पक्षी अभयारण्याचा दर्जा दिला आहे. स्थानीक आणि स्थलांतरित पक्षांचे माहेर घर आहे. आपण येथे पक्षांची वाटू शकतो. त्यात प्रकारचे पक्षी हे स्थलांतरित किंवा प्रवासी आहेत. मध्य आशिया, युरोप, उज्बेकिस्तान, सैबेरियातून पक्षी येथे येतात. कर्नाळा हा मुंबईकरांसाठी खूप सोईचे ठिकाण.

मेळघाट अभयारण्य

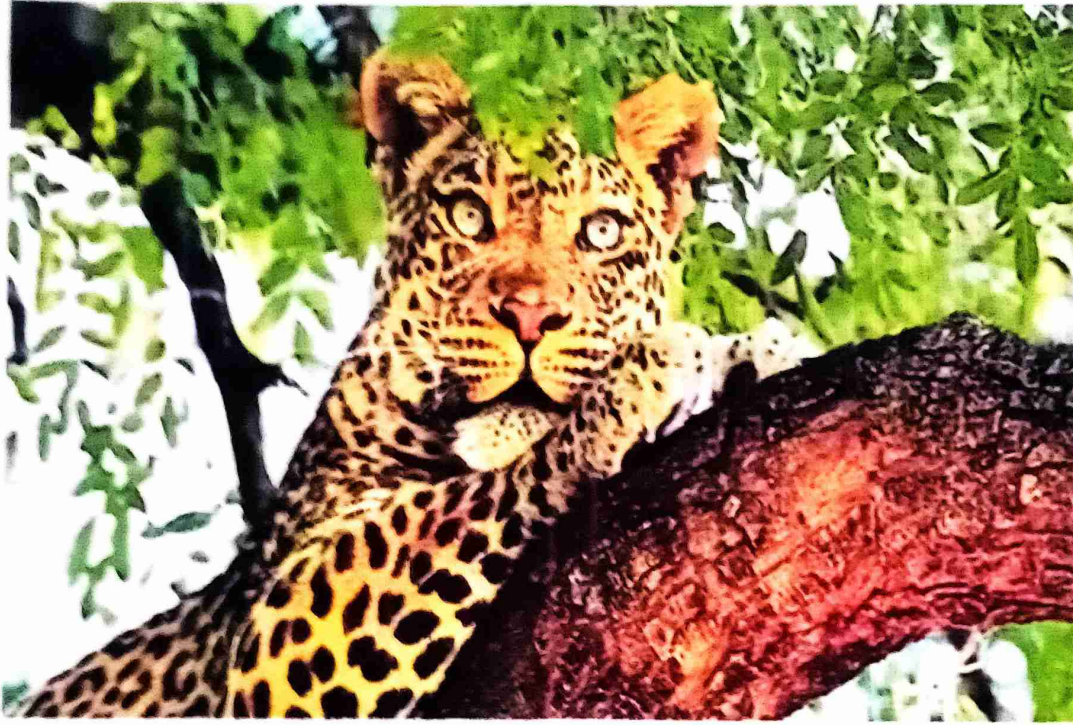

मेळघाट अभयारण्य व्याघ्रप्रकल्पामुळे एक गुणगमल राष्ट्रीय उद्यान याच अभयारण्याचे पूर्वीचे गाभा क्षेत्र होते. येथील जंगल प्रकार हा पानगळी प्रकारात येतो. या अभयारण्यात सागती झाडे मोठ्या प्रमाणावर आहेत. अमरावती निल्ल्याच्या उत्तरेकडे सातपुडा पर्वतरांगा असून या संभ्रमणा रांगाच्या उत्तरेकडे मध्य प्रदेश राज्य आहे. चिखलदरा व घाशणी या तालुक्यातील हा जंगल-वळ भाग मेळघाट नावाने ओळखला जात असून याच ठिकाणी हे अभयारण्य आणि व्याघ्रप्रकल्प आहे.

कळसुवाई अभयारण्य

हेरि कळसुवाई अभयारण्य महाराष्ट्रातील अभयारण्य आहे. येथील जंगलात हिरडा, जांभूळ, चांदवा, बघवा, कुभण ; गुलचावी, खाशेल, भावणी, वेडा, सस चोसारेखे अनेक वृक्ष साढळतात

केंद्रीय पर्यावरण और वन मंत्रालय (यूएम और ई एफ) ने, जुलाई
 2014 को टाइगर रिजर्व के रूप में वोर वन्यजीव
 अभयारण्य अधिसूचित किया इसके साथ ही वोर
 वन्यजीव अभयारण्य भारत का 47 वां टाइगर
 रिजर्व और महाराष्ट्र का छठवां टाइगर रिजर्व बन
 जाएगा

ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प

ताडोबा - अंधारी व्याघ्र प्रकल्प याची स्थापना १९५५ साली झाली व महाराष्ट्रातील सर्वात पहिले राष्ट्रीय उद्यान आहे. जंगलाच्या मध्यभागी असलेले ताडोबा आणि तेलीयाचे निळेभार, जलाशय, पायाखाली जागवणारी पानगळीची रेलचेल हाची हाची आठवणारे वन्य प्राणी स्वासाला चिरत जाणारी नीरव शांतता आणि कुंच आकाशाला आपल्या कवेत घेऊ पाहणारे आणि दाटीवाटीने उभे असलेले दिशेवेगार वृक्ष ... ताडोबा - अंधारी प्रकल्प म्हणजे जंगलच्या राजा चे साम्राज्य .

Good

Seer 12
15

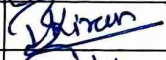

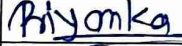
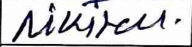

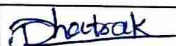
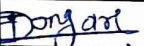
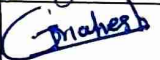
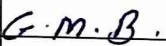
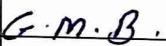

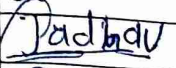
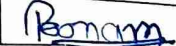
Shinde AB

Arts, Commerce, Science & Computer Science College Ashvi Kd

Class :-S.Y.B.Com

Subject :- Environmental Awareness

Academic year :-2022-23 (Project List)

Sr No	Student Name	Project name	signature
1	Avhad Ganesh Rajendra	Air pollution	
2	Bhadakwad Kiran Rajendra	Water pollution	
3	. Bhadakwad Nikhil Prakash	The impact of pollution on health care	
4	Borude Priyanka Vijay	Water pollution	
5	Datir Nikita Annasaheb	Water pollution	
6	Datir Shital Bhausaheb	The effects of air pollution on the food chain.	
7	Dhaktode Ashok Nanasaheb	How environmental pollution affects Arctic.	
8	Dhatrak Pavan Popat	The impact of pollution on health care.	
9	Dongare Tejal Dattatray	The impact of pollution on health care.	
10	Gaikwad Mahesh Bhausaheb	The impact of pollution on health care.	
11	. Gaikwad Rohini Balasaheb	The impact of pollution on health care.	
12	Gaikwad Vidya Baburao	The impact of pollution on health care.	
13	Ghuge Abhishek Mohan	The effects of air pollution on the food chain.	
14	Ghuge Shriram Subhash	Noise pollution	
15	Ghuge Siddhant Kailas	The effects of air pollution on the food chain.	
16	Jadhav Aditi Anil	The effects of air pollution on the food chain.	
17	. Jadhav Jyoti Ravsaheb	Water pollution	
18	Jadhav Poonam Sahebrao	Water pollution	

19	Jadhav Pratik Ganesh	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Pratik J.</u>
20	Jadhav Rekha Sanjay	Water pollution	<u>Rekha S.</u>
21	Jondhale Sarthak Tahmaji	Noise pollution	<u>Jondhale</u>
22	Kadam Rutuja Ramnath	Noise pollution	<u>Sarthak</u>
23	Kadam Sakshi Chandrakant	Noise pollution	<u>Sakshi</u>
24	Kangane Vishal Popat	Noise pollution	<u>Pangane</u>
25	Kharat Akshada Pavlas	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Akshada</u>
26	Mandhare Rohit Kailas	Air pollution	<u>Rohit</u>
27	Mane Tejas Shrikant	Air pollution	<u>Tejas</u>
28	Nagare Rohit Sakharam	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Rohit N.</u>
29	Pardhe Abhijit Raju	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Pardhe. A.B.</u>
30	Phad Nutan Arun	Air pollution	<u>Nutan</u>
31	Rakte Sumit Sanjay	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Rakte.S.S.</u>
32	Sangale Alisha Bhimashankar	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Alisha S.</u>
33	Sangale Nikita Jijaba	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Nikita</u>
34	Shaikh Aliya Yusuf	The effects of air pollution on the food chain.	<u>Shaikh. A.Y.</u>
35	Shaikh Simran Mahammad	The impact of pollution on health care.	<u>Simran</u>
36	Thorat Divya Tarachand	The impact of pollution on health care.	<u>Divya</u>
37	Wakchaure Rahul Sampat	The impact of pollution on health care.	<u>Rahul</u>

Principal
Mr. V.S. Gaikwad

Principal
Saraswata Rural Education Society's
Arts, Commerce, Science & Computer
Science College, Ashvi Kd.
Tal. Sangamner, Dist. A'Nagar, Pin- 413738.

TOPIC : _____

DATE : _____

कला , वाणिज्य , विज्ञान व

संगणकशास्त्र महाविद्यालय ,

आश्वी खुर्द

नाव :- डोंगरे तेजल दत्तप्रय

वर्ग :- 5.y. b.com

विषय :- पर्यावरण

मागवर्शिक :- ~~स~~ गायकवाड सर .

FOR EDUCATIONAL USE ONLY

* अनुक्रमणिका *

* घटकाचे नाव *

- 1) प्रदुषणाचे प्रमाण
- 2) टकेचे प्रदूषण
- 3) जल प्रदुषण
- 4) ध्वनी प्रदुषण
- 5) मृदा प्रदुषण
- 6) किरणोत्सारी धडगारे परिणाम
- 7) प्रदुषण नियंत्रण व प्रतिबंध
- 8) प्रदूषण नियंत्रणामध्ये नागरिकांची भूमिका

प्रस्तावना :-

हवा, पाणी, जमीन प्रमाणे हवनी परियेस्थेला हानीकारक असे नैसर्गिक पर्यावरणाचे दुषीतीकरण म्हणजे प्रदुषण होय. प्रदुषण हे पर्यावरणाचा हवा, पाणी व मृदा या तीन भागात घडून येते. तसेच किशोत्सरी पदार्थातून बाहेर पडणारी प्रारणे व जोरची आवाज यामुळे प्रदुषण होते. म्हणजेच प्रदुषण पाच प्रकारचे असते. तसेच विविध स्रोताकडून हे कण असतात व हवेचे प्रदुषण होते. काही कारखान्यामधील प्रक्रीयामुळे SO_2 तयार होतो. त्याचा पाणी व ऑक्सीजन यांच्याशी संयोग सल्फरिक आम्ल तयार होतो. यामुळे पर्जन्याची निर्मिती होते. मृदा प्रदुषणामध्ये या प्रदुषकांच्या मोठा वाटा असतो. रसायने कागदे रंग इ. निर्मिती प्रक्रियेत या अत्यर्जकाची निर्मिती होते.

प्रदुषणाचे प्रकार :-

हवा, पाणी, जमीन, प्रारणे व हवनी -

मानवी कृती किंवा कोणत्याही नैसर्गिक आपत्तीमुळे जेव्हा पर्यावरण दुषित किंवा खराब होतो. तेव्हा प्रदुषण होते.

प्रदुषण :- परिसंस्थेला हानीकारक असे नैसर्गिक पर्यावरणाचे दुष्पीनीकरण म्हणजे प्रदुषण होय.

प्रदुषण कशाचे घडते :-

विशिष्ट पदार्थांचे भर पडल्यामुळे पर्यावरणातील हवा, पाणी, मृदा या सारखे अजैविक घटक प्रदुषित होतात. हवामात हा प्रारण हे उर्जावाहक आहेत आणि त्यांची पातळी ठराविक मर्यादापेक्षा जास्त झाली की परिसंस्थेचे दुष्पीनीकरण होते.

प्रदुषके :- परिस्थितीच्या नैसर्गिक कार्यात अडथळ आणल्यास व वनस्पती पाणी व मानवावर घातक करणारे परिणाम प्रदुषके होय.

हवेच्या प्रदुषणाचे कारणे :-

- 1) वाहणुकीमुळे होणारे प्रदुषण
- 2) कारखान्यामुळे होणारे प्रदुषण
- 3) शेतीमुळे होणारे हवेचे प्रदुषण

हवेच्या प्रदुषणाचे परिणाम :-

- 1) मानवी आरोग्यावर होणारे परिणाम
- 2) प्राण्यांवर होणारे परिणाम
- 3) वनस्पतींवर होणारे परिणाम

हवेचे प्रदुषण :-

आधुनिकीकरण, औद्योगिकीकरण व प्रगतीकरण यामुळे हवेतील प्रदुषणाची वाढ झाली आहे. हानक विषारी वायु वगैरे कनामध्ये स्थाय प्रदुषके व दुवपदार्थांचे सुक्ष्म कण यांचे हवेतील परिणाम त्यामुळे मानव व परिसर यावर हानक परिणाम होत आहे. या परिस्थितीला प्रदुषण म्हणतात.

वाहनुकीमुळे साधने उर्जा निर्मिती केंद्र, धनकचरा, जाळणाऱ्या भट्ट्या औद्योगिक प्रक्रिया हे सर्व प्रदुषणाचे मुख्य स्रोत आहे.

हवेचे प्रदुषके :-

हवेचे प्रदुषण करणाऱ्या पदार्थांचे वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे

① उगमानुसार

①A प्राथमिक प्रदुषके :- जी प्रदुषके प्रत्यक्ष स्रोतापासून उत्सर्जित होतात. व वातावरणात त्यांच्यामुळे स्वरूपात आढळतात. त्यांना प्राथमिक प्रदुषके म्हणतात. उदा. धूर, राख, धुके किरणोत्सर्जक पदार्थ, कार्बन, गंधक व नायट्रोजन यांची ऑक्साइड इ.

①B दुय्यम प्रदुषके :- प्राथमिक प्रदुषके व वातावरणातील घटकांच्या रासायनिक

१) जैविक जल प्रदुषण :- पाण्यामध्ये शेवळ जिवाणू, विषाणू व परजीवी सजीव ही काही प्रमुखे जैविक जल प्रदुषकांचे उदा. आहे. त्यांच्याकडून मानवाला दिव्यायोग राहत नाही. या जैविक राहत नाही. या जैविक अशुद्धी करण रोग पसरतात.

२) असेंड्रिय जल प्रदुषणे :-

पाण्यामध्ये वारिक वाळू, धुळीकण मातीचे कण, असे तरंगणारे पदार्थ क्षारचा साठा व खडक आणि भुकवचात आढळणाऱ्या पदार्थांचा विडान्य कण असतात. यिसे, वारा, चांदी यांची सुयोगी ही सर्वात विषारी आहे. किशोत्सरी पदार्थांची असेही पाणी साठ्यात असू शकतात.

३) सेंडीय जल प्रदुषके :- तगनाशके व किटक नाशके यांचा पाण्याचा दुषित करण्यात सहभाग असतो. खने किंवा सांडपाण्यात गेल्यास पाण्यातील सेंडीय पदार्थांचे प्रमाण वाढते व प्रदुषण होते.

* जलप्रदुषणाचे परिणाम :-

① मानवावर होणारे परिणाम :- पिण्याच्या प्रदुषित पाण्यामुळे रोगकारक सुक्ष्मजीव, व इतर सुक्ष्मजीव असतात. कॉलरा टायफॉइड

कावीळ, पोलिओ हे प्रदूषित पाण्याद्वारे पसरणारे रोग आहे.

② जलीय जीवावर होणारे परिणाम :-
प्रदुषणामुळे पाण्याचा भौतिक किंवा रासायनिक अवस्थेत बदल झाला तर त्याचा परिणाम प्रत्येक जलीय जीवावर होतो तेव्हा तेच राळतीमुळे शेवाळतीस पेशी विभाजन व प्रकारा संश्लेषणात या क्रियांवर विनयीत परिणाम होतो. प्रदुषित पाण्यातील ऑक्सीजनचे प्रमाण कमी झाल्यास मासे मरतात.

* जल प्रदुषणाचे स्रोत *

① नैसर्गिक :-

मोठ्या पावसामुळे जमिनीतील मुलद्रव्य व नदीच्या व तेशून समुद्राच्या पाण्यात आणली जातात. यामुळे जलीय वनस्पतींची बेसुमार वाढ होते.

② मानवनिर्मित स्रोत :- कारखान्यातील उत्सर्ज व शहरातील सांडपाणी हे मानवनिर्मित प्रदुषकाचे मुख्य स्रोत आहे.

- १) धरधुती टाकाऊ पदार्थ
- २) कारखान्यातील उत्सर्जक
- ३) किरणोत्सारी उत्सर्जके
- ४) शेत रसायन.

⑥ धरधुनी वापरामुळे विविध वस्तुमुळे निर्माण झालेला आवाज

⑦ समारंभ सानरे करताना आवाज

⑧ विजेमुळे होणारा स्फोट यांचा आवाज

* ध्वनी प्रदुषणाचे परिणाम *

① श्रवण शक्तीवर होणारा परिणाम

② श्रवणतेवर होणारा परिणाम

③ शारिरीक परिणाम

① बहिरेपणा :- मोक्याला प्राप्त होणे.

② संवाद सोप व राकागुता यात अडथळा चिडचिड अस्वस्थता, अतिरेकी वर्तन, मानसिक संतुलन कार्यक्षमतेवर वाढ.

③ मळमळ, थकवा, आस्थिरता, उच्च रक्तदाब दृष्टीकोन.

AIR POLLUTION - VOLCANO

* मृदा प्रदुषण *

घातक किटकनाशके व रसायने भूमिहीन
प्रतिष्ठ शाली की मृदा प्रदुषण घडते. यामुळे
भुपृष्ठान्ची व गुणवत्ता ढासाळते व ती शेतीसाठी
निशेपयोगी ठरते.

* मृदा प्रदुषकचे प्रकार *

- ① किटकनाशके
- ② असेडिय प्रदुषके (उदा. पास, असेटिक
कॅडमियम)
- ③ किशोन्सरी पदार्थ
- ④ सैदीय उत्सर्जके (अपमार्जक शेती (उत्सर्जके)
- ⑤ खानकाम मृदुंग उद्योगांमध्ये रंधणाच्या
ज्वलनामधून निर्माण होणारा वायु यासारखी
टवेत-सोडली गेलेली प्रदुषके.

* मृदा प्रदुषणाचे स्रोत *

- ① कारखान्यातील उत्सर्जके
- ② धरधुनी टाकारू पदार्थ

③ खतांचा बेसुमार वापर

④ किटकनाशके

⑤ जैव वैद्यकीय टाकारू पदार्थ

श्री
श्री

- * मृदा प्रदूषणाचे परिणाम *
- (A) मोक्यामध्ये अनेक प्रकारचे रोगकारक जिवाणू विषाणू व आंतड्यातील कमी असतात - त्यांच्यामुळे विविध प्रकारे रोग पसरतात.
- (B) मृदा व भूमीप्रदूषणामुळे जमिनीचा कस व उत्पादन क्षमता कमी होते.
- (C) किरणोत्सारी पदार्थ व इतर प्रदूषक मृदेमधून पिके, पाणी व मानव अशा अन्न साखळीत प्रवास करतात.

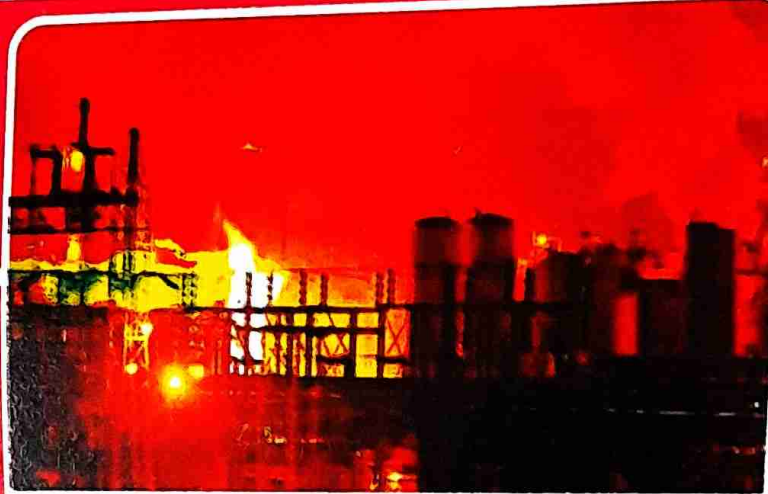
* किरणोत्सारी प्रदूषणाचा परिणाम *

किरणोत्सारी प्रदूषणाचा परिणाम संपूर्ण परियस्थेसाठी विनाशकारी ठरत असते. प्रदुषित मृदेमधून किरणोत्सारी पदार्थाचा त्यात वाढणाऱ्या वनस्पती मध्ये प्रवेश करतात. वनस्पती पेशीच्या DNA वर यांचा परिणाम होतो.

या प्रदूषकांच्या मानवावर होणारा परिणाम हा प्रदूषणाची मात्रा प्रदूषकांच्या सगी. ह्यातील काळावधी यानुसार मध्यम ते तीव्र स्वरूपाच्या असतो.

उदा. कॅन्सर साठी रोगासाठी वापरली जाणारी किरणे शरीराच्या इतर अक्षांवर परिणाम करू शकतात.

AIR POLLUTION - ACID PLANT

GARBAGE CLEANING

*- प्रदूषण नियंत्रणामध्ये नागरिकांची भूमिका *

प्रदूषण नियंत्रणाची गरज प्रतिदिन अग्रदृष्टी घ्यायला लागते आहे. म्हणूनच आपण नैसर्गिक, वैयक्तिक शिवाय किंवा लोकनि कसे. प्रदूषण कमी करण्यासाठी सहभाग देण्याची गरज असते. यासाठी पुढील प्रकाशा गोष्टी करायला लागतात.

- ① आमपास परिसरात झाडे लावा. वृक्षे उद्याने विकसित करा.
- ② इंधनाची वचन व प्रदूषण यामार्ग विजेची कमीत-कमी वापर करा.
- ③ खासगी वाहणारेवजी सार्वजनिक वाहनेचा वापर करा.
- ④ वाहने उत्तम स्थितीत ठेवा त्यांची नियमित सर्विसिंग करा.

seen

Arts, Commerce, Science and Computer Science College Ashvi Kd.

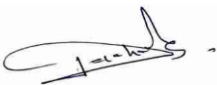
S.Y.B.Sc

Environmental Study

Student Project list 2022-23

Sr. No.	Name of Students	Project Title
1.	Bhagwat Prerna Ramkrushna	Water Pollution
2.	Bhand Pratiksha Haushiram	Air Pollution
3.	Bhavar Pratiksha Bhagiratha	Ground Water Pollution
4.	Bidgar Amol Tukaram	Noise Pollution
5.	Chaudhar Shyadri Bhivraj	Impact of Industrial sewage water on Human Health
6.	Dahale Uday Arun	Soil Pollution
7.	Datir Geeta Bhimraj	Air Pollution
8.	Gaikwad Gayatri Govind	Sound Pollution
9.	Gaikwad Tejas Sanjay	Effect of Chemical pesticides on environment
10.	Ghughe Swati Shashikant	Soil pollution
11.	Gite Kajal Shankar	Noise Pollution
12.	Gite Kirti Sambhaji	Effect of Automobile Vehicle on Human Population
13.	Gite Nikhil Suresh	Air Pollution
14.	Gite Suraj Rajendra	Noise Pollution
15.	Ilag Yogita Somnath	Ground Water Pollution
16.	Jarhad Shyamsundar Gangadhar	Effect of Automobile Vehicle on Human Population
17.	Jedgule Sakshi Ravsaheb	Water Pollution
18.	Jedgule Shubhangi Subhash	Noise Pollution
19.	Kangane Tejas Dnyandeo	Air Pollution
20.	Khamkar Kiran Bhausaheb	Ground Water Pollution
21.	Mali Satish Uttam	Soil pollution

22.	Mandhare Krushna Sanjay	Noise Pollution
23.	Moghe Achal Baban	Air Pollution
24.	Mundhe Akanksha Ganesh	Ground Water Pollution
25.	Mundhe Sonali Ramesh	Water Pollution
26.	Pabal Rushikesh Ram	Effect of Automobile Vehicle on Human Population
27.	Sangale Aayushi Shivaji	Soil pollution
28.	Shelke Shubham Anna	Impact of Plastic in human life
29.	Shendkar Dipali Annasaheb	Noise Pollution
30.	Shinde Akanksha Shivaji	Sound Pollution
31.	Shinde Akshada Arjun	Air Pollution
32.	Tambe Pratik Annasaheb	Ground Water Pollution
33.	Tambe Sakshi Rajendra	Soil pollution
34.	Ugalmugale Pallavi Vikram	Water Pollution
35.	Umbarkar Mahesh Balasaheb	Sound Pollution
36.	Wadekar Goraksha Chhburav	Effect of Automobile Vehicle on Human Population

Subject Teacher

Dalu
Principal
Pravara Rural Education Society's
Arts, Commerce, Science & Computer
Science College, Ashvi Kd.
Tal. Sangamner, Dist. A. Nagar, Pin- 413738

Arts, Commerce, Science & Comp.
Science College Ashvi Kol.

Sub - Environmental Study

Name - Gite Kajal Shanker

Class - S.Y.B.Sc

Environment project.

on

Noise pollution.

Guide

Prof. Lokhande D.V.

Year - 2022-23.

INDEX

Page No.

Date

SR. No

POINTS

1>

AIM

2>

OBJECTIVE

3>

INTRODUCTION

4>

MEASUREMENT OF NOISE POINT

5>

SOURCES

6>

HARMFUL EFFECT

7>

CONTROL

8>

SUGGESTION & RECOMMENDATION

9>

CONCLUSION

Introduction

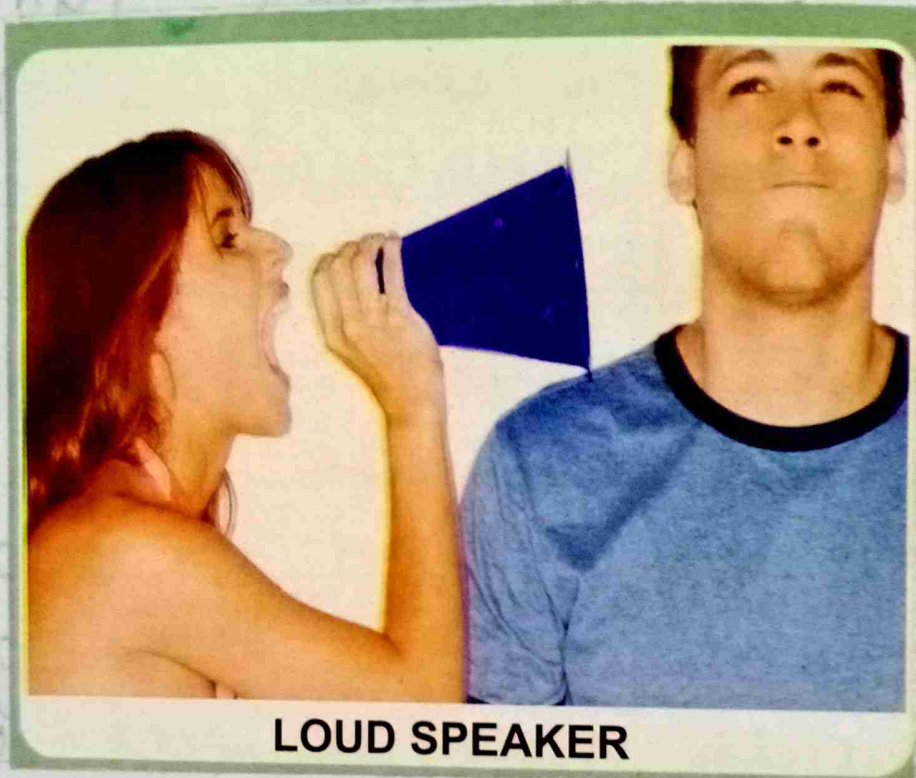
Modern technology has created many environmental pollutants of which noise is an ineliminable & identifiable example. Noise is defined as "Unwanted sound". which means that, human being the recipient of sound, are the ultimate judges of what noisy sound is & what is not.

Decibel is the standard unit for measurement of sound. Usually 80dB is the level at which sound becomes physically painful and can be termed as noise.

Sound is the form of energy which gives the sensation of hearing & is produced by longitudinal mechanical waves in matter including solid, liquid & gases & transmitted by oscillation of atoms and molecules of matter.

Sound is produced when an object vibrates alternatively compressing & expanding the air.

The compression & expansion travels like wave from the source. They are called waves or simply vibration.

LOUD SPEAKER

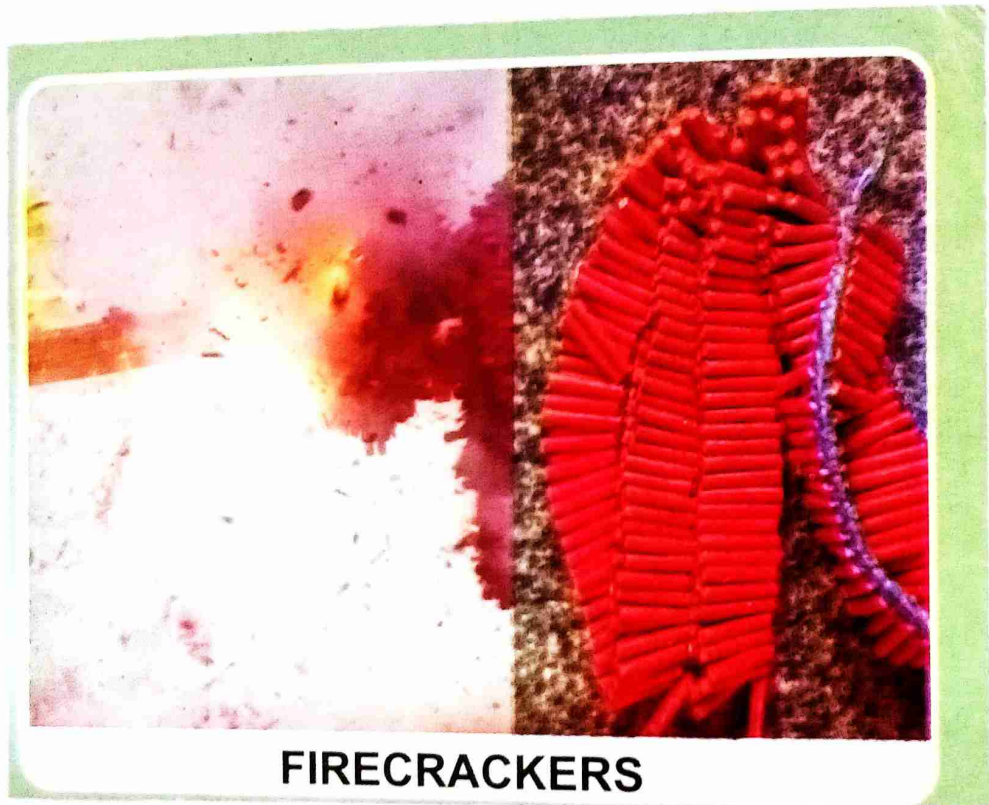
Noise Pollution

"Noise is defined as unwanted sound, which pleases the listeners, is music is music and that which causes pain and annoyance is noise"

"Noise, a sound, a harsh disagreeable or such sound; a pollution - an excessive or annoying degree of noise in particular.

e.g.: Noise from traffic or aero plane engines.

"Wrong sound in the wrong place at the wrong time."

FIRECRACKERS

Sources of Noise Pollution

Noise pollution is like other pollutants is also a by product of industrialization, urbanization and modern civilization.

There are many & varied sources of noise. These are automobiles, industries, construction work, aircrafts, railways, rocket engines, sonic booms and domestic noises from radios, transistor, television, loud speakers, all adding to the quantum of noise in our daily life.

Most leading noise sources will fall into the following categories, roads traffic, aircrafts, railroads, construction, industry noise in building, consumer product & sonic booms.

i Road traffic noise :-

In the city, the main sources of traffic noise are the motors & exhaust system of autos smaller trucks, buses & motorcycles.

This type of noise can be augmented by narrow streets & tall buildings, which produce a canyon in which traffic noise reverberates.

ii Air craft noise :

Now a days, the problem of low flying military aircraft has added a new dimension to community, as the nation seeks to improve its nap of the earth aircraft operation over

Conclusion

Noise pollution caused by modified vehicles is a very fast growing problem. They are the weapons of intimidation and acoustical terrorism in the hands of disrespectful and ignorant people.

Proposed measure should be introduced quickly by the government in order to stop this dangerous trend and to protect the environment, as well as the well-being and health of people.

Let's keep our cities and streets livable and quiet!

[Signature]
12/12/22